

Et forrygende år for DLF

Bestyrelsesformand Christian Høegh-Andersen kom ind på en række aktuelle emner som klimaløsninger, samhandel og planteforskning og -forædling i bestyrelsens beretning, som han aflagde på DLF AmbAs generalforsamling den 29. oktober 2019. Dernæst redegjorde han for selskabets virksomhed i det forløbne regnskabsår. Beretningen gengives i sin fulde ordlyd på de følgende sider

Det er igen med glæde, at jeg på vegne af DLFs bestyrelse skal aflægge beretning til DLFs generalforsamling for året 2018/19. Når vi ser tilbage på 2018/19, står det for os som et stærkt år i DLF. Salgsmæssigt inden for foder- og plænegræs gik det forrygende i Europa og Nordamerika, og vi realiserede en rekordomsætning på 5,3 mia. kr. og det største primære driftsresultat (EBIT) på 291 mio. kr. i koncernens historie.

Græsfrøeksport fra Danmark satte rekord

At dansk kløver- og græsfrø er en eksportsucces er endnu engang blevet bekræftet. Sæsonen 2018/19 blev eksportmæssigt den største nogensinde i den danske frøbranche. Med en eksport på over 100.000 tons kløver- og græsfrø blev den gamle rekord fra 2006/07 slettet. Over 95 pct. af den danske græsfrøproduktion eksporteres, og det gør Danmark til verdens største græsfrøeksporterende land. Godt 80 pct. af eksporten afsættes til EU-landene, hvor de tre største frøforbrugslande, Tyskland, Storbritannien og Frankrig, står for omkring halvdelen af den danske eksport.

Global markedsleder

Den 1. maj 2019 overtog vi markedslederen på den sydlige halvkugle, PGW Wrightson Seed & Grain (PGW Seeds), der har virksomhed i New Zealand, Australien, Argentina, Uruguay og Brasilien. Med dette køb har vi konsolideret vores position som global markedsleder inden for kløver og græs og er således den ubestridte markedsleder inden for vores niche.

Da vi i august 2018 underskrev aftalen om købet af PGW Seeds, havde vi en forventning om, at de newzealandske myndigheder ville godkende handlen i bedste fald ved juletid. Vi stod klar til at få nøglerne, så vi kunne få hænderne på rattet og lede virksomheden, men det skulle vise sig at blive en lang vinter, for vi fik først godkendelsen fra myndighederne i slutningen af april 2019.

I ventetiden fik vi klarlagt vores nye ledelsesstruktur, så vi med lukningen af handlen kunne lede en virksomhed med næsten 50 pct. større omsætning end hidtil. Vi er i bestyrelsen tilfredse med årets stærke resultat, og vores hovedfokus er rettet mod PGW Seeds.

Købet af PGW Seeds er den største skalp, DLF har taget siden dannelsen af DLF-TRIFOLIUM for 30 år siden, og det afføder naturligvis, at bestyrelsen og ledelsen står med en betydelig opgave i at sikre en vellykket integration og sikre, at der leveres på synergier og finansielle resultater.

” Købet af PGW Seeds er den største skalp, DLF har taget siden dannelsen af DLF-TRIFOLIUM for 30 år siden ”

Store politiske ambitioner på klimaområdet

En betydelig opgave står vi også med som landmænd i dag. Udfaldet af folketingsvalget på grundlovsdag den 5. juni blev en socialdemokratisk mindretalsregering. Mette Frederiksen blev statsminister støttet af venstrefløjen som resultatet af en valgkamp, hvor klima og velfærd blev de store emner. Ikke overraskende var velfærd og højere skatter til erhvervslivet højt prioriteret på venstre side af midten. Klimamål og reduktionskrav for udledningen af drivhusgasser var noget bredere forankret blandt partierne, dog med store forskelle i

måltal og reduktionskrav; enkelte dristede sig endda til at kalde andre for klimatosede, hvilket kostede dem dyrt på valgdagen. Dan Jørgensen, klima, energi- og forsyningsminister, der er et kendt ansigt i landbruget, vil i slutningen af året fremsætte et lovforslag om en klimalov med en handlingsplan for, hvordan vi som land kommer i mål med en reduktion på 70 pct. i 2030 og i balance med drivhusgasregnskabet i 2050. De to reduktionsmål ser ud til at kunne indfri Danmarks forpligtelser i Paris-aftalen fra 2015.

Ambitiøse reduktionsmål

At sætte ambitiøse reduktionsmål er både godt og nødvendigt, fordi mål sætter en retning. Men når målene skal realiseres, bliver det sværere, end det hidtil har været. Det var på ingen måde let at nå til, hvor vi er i dag, hvor Danmark især er nået langt, når det gælder omstillingen af energi. Men de næste skridt er store og strukturelle og endnu vanskeligere, også politisk, blandt andet fordi der i langt højere grad skal tages fat på områder, der er tættere på den enkelte borger: transporten, byggeriet, landbruget og vores fødevarer, ja i bund og grund vores adfærd og forbrug. Det skorter ikke på politisk vilje

for at nå målene, og man kan jo blive lidt nervøs for det beslutningsgrundlag, som kommer til at ligge til grund for beslutningerne.

Jeg tænker blot tilbage på de forfattede beslutninger, som Danmarks folkevalgte tog, da alle vores tog skulle køre på diesel og bygges i Italien. Vi står på nuværende tidspunkt ikke med løsningen på alle de tiltag, der skal til for at nå i mål, og hvis man ikke tilrettelægger de næste skridt i omstillingen gennemtænkt og klogt, bliver regningen også denne gang ekstrem dyr, og klimaet og den danske befolkning bliver taberne.

” At sætte ambitiøse reduktionsmål er både godt og nødvendigt, fordi mål sætter en retning. Men når målene skal realiseres, bliver det sværere, end det hidtil har været ”

fortsættes næste side ►

Regeringens klimamål forpligter

Regeringen har meldt ud, at et bindende reduktionsmål for landbruget skal forpligte erhvervet til at nedbringe udledningen af drivhusgasser. Regeringen vil også bruge landbrugsstøtten aktivt som et redskab til at give landmænd incitament til at omstille til mere bæredygtig produktion og på den måde understøtte den grønne omstilling i erhvervet. Regeringen vil også tage initiativ til en jordreform, herunder udtagning af landbrugsjord til natur. Det er nogle af de brikker, der sammen med mere skov, elektrificering af transport, større indsats når det gælder bygninger og energieffektivisering, langt større investeringer i forskning og udvikling samt omlægning af afgifter, vil danne grundlag for klimamålene.

” Regeringen har meldt ud, at et bindende reduktionsmål for landbruget skal forpligte erhvervet til at nedbringe udledningen af drivhusgasser ”

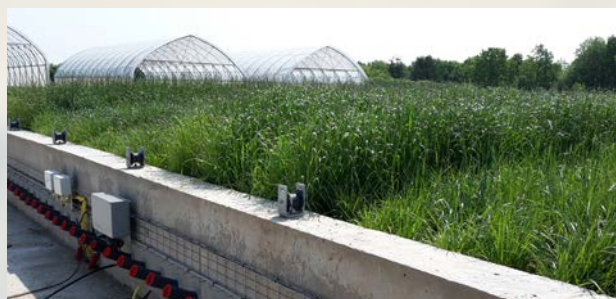
Klimaløsninger fra DLF

I de seneste tre sæsoner har vi på nærmeste hold fået demonstreret, at klimaet er en faktor, der med stor kraft kan påvirke vores muligheder for at producere fødevarer. Mens 2017 og 2019 huskes for den sjaskvåde sommer og oversvømmede arealer i dele af landet, satte 2018 nye vejrrrekorder på den varme og tørre skala. Landbrug & Fødevarer har for alvor meldt landbruget ind i klimadagsordenen med visionen om, at vi skal have en klimaneutral dansk fødevarereproduktion i 2050. DLF bakker op om de klimavenlige tiltag, og vi kan allerede i dag levere nogle af de løsninger, der skal hjælpe os videre ad den vej.

Græs, kløver, lucerne, roer og kartofler er alle afgrøder, der ligger i toppen, når det gælder om at omsætte solens energi til biomasse fra tidligt forår til sent efterår. Udvasningen af nitrat er begrænset til et minimum fra disse afgrøder, hvilket står i skarp kontrast til eksempelvis majs, og både græs og roer har et af de højeste potentialer for produktion af biomasse pr. arealenhed. Klimaet står højt på politikerne og forbrugernes dagsorden, og vi er glade for, at vores produkter kan bidrage til at sikre en mere miljø- og klimavenlig planteproduktion og spille ind på nogle af FN's verdensmål for en bæredygtig udvikling. Disse mål flugter i virkeligheden meget tæt den strategi, vi i flere år har arbejdet ud fra i vores planteforædling:

- Forøge udbyttet og dermed omdanne mere CO₂ pr. arealenhed
- Forbedre græssernes fordøjelighed for at mindske metan- og kvælstofudledningen
- Forbedre afgrødernes roddybde så der kan optages mere restkvælstof og bindes mere CO₂ i jorden

Vi er nået rigtig langt på flere af disse punkter, og i løbet af de sidste par år har vi introduceret kvalitetssorter med enestående fordøjelighed og udbytte. På andre områder er vi kun lige begyndt at forstå mekanismerne bag de egenskaber, som vi går efter.

Stærkt samarbejde med det internationale forskningsmiljø

Vi har et bemærkelsesværdigt godt samarbejde med universiteternes forskningsmiljøer i Danmark, men også i lande som Holland, Sverige, Norge, Schweiz, Italien, Tjekkiet, Irland, New Zealand, Australien, USA og Uruguay. Derudover deltager vi i EU-projekter, der inkluderer endnu flere lande og universiteter, men som vi ikke arbejder direkte sammen med. Vi er fast besluttet på, sammen med dem, at knække de videnskabelige udfordringer, vi står over for.

I denne proces er det vigtigt at fastholde, at vores anliggende ikke kun sigter mod at forbedre miljø og klima, men i lige så høj grad at sikre, at morgendagens sorter kan klare de udfordringer, som klimaet allerede sætter for planteproduktionen. Det glædelige er, at flere af vores produkter opfylder begge anliggender. Jeg vil senere i beretningen gå lidt tættere på nogle af de arter, hvor vi ser et forretningspotentiale, og hvor der ikke kan sættes spørgsmålstegn ved, om de bliver en del af landbrugets løsninger for klimamålene.

” DLF bakker op om de klimavenlige tiltag, og vi kan allerede i dag levere nogle af de løsninger, der skal hjælpe os videre af den vej ”

Kærlighedsfest mellem Kina og USA

Hvis vi retter blikket mod USA og lederen af den frie verden, står vi tilbage med et stort spørgsmålstejn. En "kærlighedsfest", sådan betegnede præsident Donald Trump forholdet mellem USA og Kina, efter de to lande midt i oktober i år fik forhandlet en delvis handelsaftale på plads. Forholdet mellem de to lande har ellers været alt andet end kærligt de seneste 15 måneder, hvor handelskrigen kun er blevet mere og mere fastlåst. Men nu nærmer den sig altså sin afslutning, lyder det fra parterne. Aftalen rummer nogle små delelementer, men en af de store knaster er dog teknologi-området, hvor USA og præsident Trump har beskyldt Kina for at stjæle amerikansk viden, da Kina kræver teknologioverførsel fra udenlandske virksomheder til lokale partnere, hvis der skal gives adgang til det kinesiske marked. Selv om den delvise handelsaftale er et skridt i den rigtige retning, er det ingen garanti for, at forhandlingerne fortsætter lige så godt. Donald Trump har nemlig før vendt på en tallerken i handelsforhandlinger.

Trump lavede en handelsaftale med Mexico og Canada for et års tid siden, men ikke desto mindre truede han i foråret Mexico med at pålægge dem nye forhøjede toldsats i forbindelse med et immigrationsproblem, der var ved grænsen. Fremtiden ser altså ikke så meget lysere ud for amerikanske og kinesiske virksomheder efter den nye, delvise handelsaftale.

I aftalen har USA lovet at annullere nogle annoncerede toldstigninger, mens Kina til gengæld har lovet at bruge op mod 50 milliarder dollar på at købe amerikanske landbrugsprodukter.

I den sidste del af aftalen kom Donald Trump med en direkte opfordring til de ellers trængte bønder. "Jeg vil foreslå landmændene, at de øjeblikkeligt går ud og køber mere jord og større traktorer," sagde han på et pressemøde umiddelbart efter annonceringen af aftalen.

Sojabønnebønder mærker handelskrigen

Specielt sojabønneproducenterne i USA har mærket handelskrigen meget hårdt og har fået stærkt forringede priser, fordi kineserne har nedbragt deres køb meget markant. En analyse fra Boston Consulting Group påpeger, at prisen på amerikanske sojabønner var på årtiets laveste niveau i september 2019, hvilket er næsten 20 procents fald siden marts 2018. Producenterne er en gruppe landmænd, der traditionelt holder til i den del af USA, hvor Trump har stor opbakning, så det er noget, der har gjort ondt på Trump.

Svært at genvinde tabte markedsandele

Der er en stor risiko for, at en stor del af de markedsandele, som amerikansk landbrug har mistet til udenlandske konkurrenter, vil være svære, hvis ikke umulige, at vinde tilbage – selv hvis de aktuelle handelskonflikter løses til den amerikanske regerings tilfredshed.

Dyrkere i Australien, Brasilien, New Zealand, Rusland og andre lande har haft travlt med at erstatte de amerikanske leverancer af soja, oksekød, hvede og andre fødevarer, der er påvirket af gengældelsestold fra USA's handelspartnere. Her har USA's tilbagetrækning fra tidligere handelsaftaler og den vanskelighed, USA har haft med at indgå nye, omfattende og gavnlige aftaler, ikke hjulpet amerikanerne.

fortsættes næste side ►

Nye handelsaftaler uden om USA

Efter USA trak sig ud af det 12-nationers Trans-Pacific Partnership (TPP) i 2017, indgik de andre medlemslande for eksempel en ny aftale indbyrdes, som vil give store fødevareeksportører som Canada, Mexico, Australien og New Zealand privilegeret adgang i Japan, et kritisk marked for USA. Og mens de amerikanske forhandlinger med EU om en ny frihandelspagt har sneget sig af sted, har Canada og Mercosur – en gruppe latinamerikanske lande, der inkluderer Brasilien og Argentina – indgået aftaler med EU om at give deres leverandører en fordel over de amerikanske eksportører til EU-markedet.

Skiftende amerikanske politiske positioner fra Trumps administration sammen med den amerikanske tilbagetrækning fra

TPP har kun bidraget til at sætte de amerikanske landbrugsbedrifter i en svagere konkurrenceevne på de store asiatiske og latinamerikanske markeder. Linjen fra Trump er stadig lige kompromisløs: Det er de andre lande, der skal give indrømmelser, ifølge Amerika First.

Tilbage står man med spørgsmålet: Vil han få løst udfordringen på teknologiområdet med Kina, og kan han bevare de amerikanske bønders gunst inden valget ved delvise handelsaftaler og derigennem genskabe det økonomiske fundament i landbrugssektoren, som er blevet gradvist udhulet, siden han lancerede planen om America First.

Bekymrende udvikling i samhandlen

Der er ingen tvivl om, at handelskrigen har potentiale til at afspore den globale økonomi, hvis der ikke snart findes en løsning, og vi går jo bestemt ikke fri i Danmark og EU. Vores største eksportland, Tyskland, er allerede hårdt ramt af told på biler og stål, og sammen med faldende salg til England er det ikke ligefrem de lyseste historier, der præger billedet i Tyskland i øjeblikket. Ser man isoleret på europæiske landmænds konkurrenceevne, er det jo en klar fordel, når ens konkurrent i USA bliver pålagt told, men spørgsmålet er jo i sidste ende, om vi i EU er det næste offer for en tiltagende handelskrig med USA i Trump's iver for at levere på America First.

Det er for DLF og vi danske landmænd af afgørende betydning, at vi kan eksportere varer over grænserne på så gunstige betingelser som muligt for at bevare vores konkurrencekraft i markedet. Og vi har set flere eksempler på, at når man først er ude af et marked, er det svært at komme tilbage. Vi lever af at handle med vores varer, så derfor håber vi at se frem til normaliserede tilstande på verdensmarkedet.

” Det er for DLF og vi danske landmænd af afgørende betydning at vi kan eksportere varer over grænserne på så gunstige betingelser som muligt ”

Brexit vil fordyre og besværliggøre afsætningen af frø

Vi kommer heller ikke uden om at nævne Brexit i dette års beretning. Vi har i dag en rigtig god forretning i England og venter stadig med spænding på, hvilken exit der bliver landet. Afstemningen tirsdag den 22. oktober 2019, hvor parlamentet stemte ja til Premierminister Boris Johnsons plan for at forlade EU, var første gang siden folkeafstemningen om EU i 2016, at parlamentet stemte ja til en plan om at forlade EU. Premierminister Boris Johnson tabte dog senere på dagen den vigtige afstemning om tidsplanen for de nødvendige lovvedtagelser, som skal føre til den britiske udtræden af EU. De kom tættere på målstregen, men tidsmæssigt er de kommet længere ud i fremtiden, sandsynligvis frem til den 31. januar 2020. Hvordan det ender, må tiden vise, men det er en realitet, at hvis Storbritannien forlader toldunionen, bliver vores markedsadgang for varer besværliggjort ved, at de ikke vil være en del af det europæiske sortslisterprogram. Vi skal dermed påbegynde registrering af alle vores sorter i et nyt nationalt sortslistesystem i Storbritannien, som alt andet lige vil fordyre og besværliggøre vores afsætning derovre.

” Hvis Storbritannien forlader toldunionen, bliver vores markedsadgang for varer besværliggjort ved, at de ikke vil være en del af det europæiske sortslisterprogram ”

Photo: Chris J Ratcliffe/Getty Images

Præcisionsforædling, med- eller modvind

I sidste års beretning fortalte jeg, at EU-domstolen i juli 2018 havde sat de nye præcisionsforædlingsteknikker i samme kategori som GMO – stik imod anbefalingen fra sammenslutningen af forskere i europæiske EASAC, European Academies' Science Advisory Council. Flere forskermiljøer i Europa har kritiseret beslutningen, og herhjemme har 15 ud af 16 medlemmer i Etisk Råd udtalt sig positivt overfor at fremstille GMO'er ved hjælp af CRISPR-metoden, som kan hjælpe os med at nå de nye bære-

dygtighedsmål. Også økologerne og Danmarks Naturfredningsforening har givet CRISPR-metoden deres velsignelse.

Etisk Råd beskriver, hvordan for eksempel gamle robuste sorter og tilmed vilde planter, der allerede har de egenskaber, som er nødvendige i et bæredygtigt jordbrug, nu med CRISPR-metoden forventes at kunne forædles til brug for markedet på langt kortere tid, end det har taget at udvikle de afgrøder, som vi kender i dag. De ønskede egenskaber kan være modstandsdygtighed over for plantesygdomme og skadedyrsangreb, en effektiv udnyttelse af vand og næringsstoffer i jorden, så der skal vandes og gødes mindre, og flerårige planter med dybe rødder, der lagrer kulstof, og dermed trækker CO₂ ud af atmosfæren.

Vi må bare erkende, at EU og de europæiske politikere igen er røget på halen med forsigtighedsprincippet, for det er jo et faktum, at alle vores nuværende afgrødeplanter er genetisk optimerede. Og i forhold til hvad vi gør allerede i dag i planteforædlingen, har de nye teknikker en markant mindre indgriben. Det er en klar forbedring, vi står over for.

Nu opfordrer vi så til, at de danske europaparlamentsmedlemmer og den danske regering ser at få kigget på de muligheder, der er ved de nye teknikker, så vi hurtigere kan få udviklet nye og mere robuste sorter.

fortsættes næste side ►

Adgang til planteværn nødvendigt

Danmark er verdens største græsfrøeksporterende land, og forudsætningen for at kunne bevare den position er, at dansk frøproduktion kan klare sig i den internationale konkurrence. Flere andre lande i verden kan producere rent frø, og frøavl vil flytte mod disse områder, hvis vi svækker dansk frøavl. Gennem de seneste 10 år har vi mistet adgang til mange aktivstoffer, og i samme periode har der kun været en lille tilgang af nye aktivstoffer. Lige nu er Roundup, Reglone, Fighter 480, Thiram og Gaucho samt adskillige andre plantebeskyttelsesmidler med betydning for frøavl i skudlinjen, og det lover ikke godt for fremtidens frøavl i Danmark. Anvendelse af plantebeskyttelsesmidler er ikke længere udelukkende baseret på en reel risikovurdering, men er i høj grad også blevet et emne på den politiske scene. Nu er det EU-kommissionens politiske flertal, der afgør et aktivstoffs fremtid på den europæiske positivliste.

Om dette også bliver dagligdag på Christiansborg, håber jeg ikke, for det er undergravende for vores demokrati, hvis politikere underkender fagkundskaben i deres iver for egen populisme. Derfor var det det da også positivt at læse Miljøstyrelsens svar på vegne af miljøminister Lea Wermelin (S) på en række spørgsmål vedrørende glyphosat, der var stillet af et medlem af Folketinget:

"Glyphosats gode effekt overfor næsten alle ukrudtsarter betyder, at det bliver vanskeligt og i nogle tilfælde umuligt at erstatte, hvis midlet skulle blive forbudt. Og der tilføjes: "Der er derfor heller ingen af de godkendte aktivstoffer, som fuldt ud kan erstatte glyphosat", skriver styrelsen i sit svar, hvor den også skriver, at glyphosat bliver beskrevet som et "once in a century herbicide".

Reglone-forbud trækker tæppet væk under frøavl

Det aktuelle forbud mod Reglone er en sag, som vi også tager dybt alvorligt. Danmark står for over 80 pct. af den europæiske frøproduktion af hvidkløver og engrapgræs, hvor adgangen til Reglone er nødvendig til ukrudtsbekæmpelse. Vi har ingen alternativer til Reglone, og jeg er meget bekymret for, om vi kan opretholde en stor produktion af hvidkløver og engrapgræs i Danmark, hvis vi mister de nødvendige hjælpepestoffer. Et farvel til Reglone vil trække tæppet væk under en væsentlig del af vores frøproduktion og betyde, at duften af blomstrende hvidkløvermarker bliver et sjældent syn i det danske landskab. Kunderne er af gode grunde ikke interesserede i at købe græs- eller kløverfrø, der er fyldt med ukrudt. Konsekvensen af et Reglone-forbud bliver en større import til Europa og et mindre frøareal i Danmark.

Stort forskningsprogram skal finde nye veje

Frøbranchen er bevidst om at finde alternativer til at supplere plantebeskyttelsesmidlerne fremover, især på herbicidsiden. Vi har derfor et stort forskningsprogram i gang med midler fra blandt andet Frøafgiftsfonden, hvor vi arbejder med mekanisk ukrudtsbekæmpelse, integreret plantebeskyttelse, sædskifte mm. Opgavernes omfang og kompleksitet kræver, at vi får tid til at udvikle de rigtige metoder. Vi har derfor brug for forståelse fra myndighedernes side til at hjælpe os med at finde nogle pragmatiske løsninger på den korte bane, så vi ikke smider barnet ud med badevandet.

” Vi har derfor brug for forståelse fra myndighedernes side til at hjælpe os med at finde nogle pragmatiske løsninger på den korte bane ”

Selskabets virksomhed i 2018/2019

Jeg vil nu gå over til at berette om selskabets virksomhed i det forgangne år. Dette beretningsafsnit suppleres af Truels Damsgaards orientering om regnskabet.

Tilfredsstillende regnskab

Med en koncernomsætning på 5,3 mia. kr. og et EBIT resultat på 291 mio. kr. leverede vi igen et rekordår i koncernens historie. Omsætningen steg med 969 mio. kr. eller 22 pct. i forhold til sidste regnskabsår. Korrigeres der for virkningerne af opkøb, udgør den organiske vækst i omsætningen ca. syv pct., hvilket tilskrives en særdeles positiv udvikling af koncernens foder- og plænegræsaktiviteter, især i Nordvesteuropa og Nordamerika. Disse to betydningsfulde markeder, der betegnes som modne, var i den forgangne sæson stærkt præget af hård sommertørke i Nordvesteuropa og tørke- og vinterskader i Nordamerika. Vejrforholdene resulterede i en ekstraordinær stor efterspørgsel, og vi fik ”testet” vores distributionsplatform, som til fulde levede op til forventningerne. Sammen med købet af La Crosse Seed i USA, som har styrket distributionsadgangen til Nordamerika, lige før regnskabsårets begyndelse, lagde det grunden til den største omsætning og indtjeningsrekord i Europa og Nordamerika.

Gode afregningspriser

Vi har i beretningsåret leveret gode afregningspriser for vores frøafgrøder. Med et bruttoudbytte for græs og kløver på omkring 14.000 kr. er der leveret en konkurrencedygtig pris, til trods for at høstudbytterne i 2018 var under normalen i flere frøarter såvel som i konkurrerende afgrøder. Via DLF er der for høst 2018 udbetalt 913 mio. kr. fordelt på 67.200 ha.

Stærk driftsmæssig indsats

Vi har sluttet regnskabet med et resultat på 175,7 mio. kr. efter skat mod 184,5 mio. kr. året før. Resultatet afspejler en stærk driftsmæssig indsats i hele virksomheden.

Datterselskaberne til DLF bidrager igen godt til resultatdannelsen med 107 mio. kr., hvor vi skal tage højde for at PGW Seeds-forretningen isoleret set bidrager negativt til resultatdannelsen. Minoritetsinteresser deltager med 12,1 mio. kr., rentetilskrivning til hybridkapital med 19,7 mio. kr., og tilbage til DLF AmbA er der 143,9 mio. kr. Balancen var på 5.887 mio. kr. mod 2.763 mio. kr. og egenkapitalen er steget til 2.367 mio. kr. mod 1.532 mio. kr. året før, hvoraf minoritetsinteresser udgør 784,5 mio. kr. i år mod 83,6 mio. kr. sidste år. Tilgangen skyldes primært udstedelse af hybridobligationer. Egenkapitalen er positivt påvirket med 21 mio. kr. som følge af kapitalbevægelse i DLF Seeds A/S. Vi kan igen konkludere, at vi har leveret konkurrencedygtige priser til vores avlere, og gennem det stærke resultat har vi skabt et godt afsæt for selskabets videre udvikling.

Driftsfond

Driftsfonden var ved årets start på 150,1 mio. kr. Der er i beretningsåret udbetalt 2,0 mio. kr. til medlemmer, der er udtrådt af selskabet. Bestyrelsen stiller forslag om udlodning af 33,0 mio. kr. til medlemmer med driftsfondsindestående ældre end seks år. Der er ordinært henlagt 18,3 mio. kr., svarende til to pct. af bruttoafregningsbeløbet i kløver, græs og ærter ved afregningen høst 2018 på de personlige driftsfondskonti. Bestyrelsen stiller endvidere forslag om, at der fra ekstra reservefond, altså ikke fordelt egenkapital, overføres 7,5 mio. kr. til driftsfonden fordelt efter det enkeltes medlems akkumulerede omsætning med selskabet gennem de seneste seks år, som herefter vil være på 140,8 mio. kr. Pr. 30. juni 2019 havde 2.812 danske landmænd et personligt driftsfondsindestående i DLF AmbA mod 2.948 året før. 2.270 avlere havde tegnet frøavlskontrakt med selskabet pr. 1. oktober 2019 mod 2.217 året før. Høstarealet pr. avler er steget fra i gennemsnit 33,4 ha i 2018 til 36,2 ha i 2019.

fortsættes næste side ►

Markedsudviklingen

Udviklingen på markedet i sæson 18/19 startede svagt som følge af ekstrem varme og en tør sommer i Europa, hvor plæner og marker simpelthen tørrede ud. Tørken påvirkede også vores høstudbytter på frøarealerne. Men intet er så skidt, at det ikke er godt for noget andet, for tørkeskaderne gav en kraftig efterspørgsel på foder- og plænegræs særlig i Nordvesteuropa. Oven i det var der både tørke- og vinterskader i Nordamerika, så grundlaget for en betydelig afsætning af frø var skabt.

Der var en klar målsætning i organisationen om, at opgaven med at imødekomme denne efterspørgsel skulle lykkes, og vi fik testet, om vi kunne leve op til kundernes forventninger. Vores stærke kundenetværk, som er opbygget gennem lange handelsrelationer, vores stærke distributionsplatform i Nord-

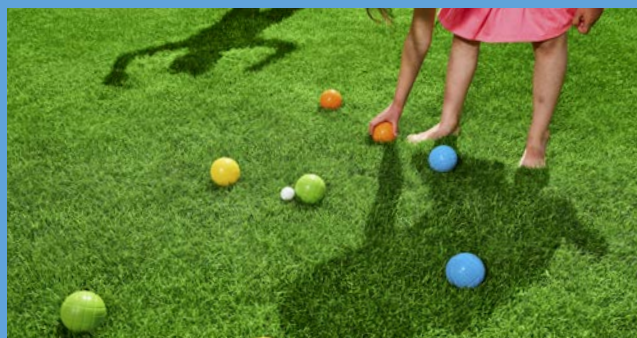

vesteuropa, en bred produktportefølje og en velfungerende forsyningskæde levede op til forventningerne og leverede rekordstore mængder ud til kunderne. Købet af La Crosse Seed, med en stærk distributionsplatform i USA, var afgørende for, at vi også slog rekord i omsætning og indtjening i Nordamerika.

Stærk udvikling på det danske hjemmemarked

2018/19 blev også en god sæson for det danske hjemmemarkedssalg, hvor kløver- og græsfrøsalget samlet set steg med 35 pct. i forhold til året før. Afsætningen til landbruget boomede især i august/september 2018, hvor salget blev firedoblet i forhold til normalen i fodergræs. Det gav tryk på produktionsafdelinger, ordrekontor og udleveringer, så der hurtigt kunne blive etableret nye græsarealer og nyudlæg til erstatning for dem, der var tørret væk om sommeren.

Salget af økologisk markfrø udgør 25-30 pct. af vores konventionelle fodergræssalg, og omkring 20 pct. af landbrugsgræsset dyrkes økologisk på landsplan. Samlet set steg salget på hjemmemarkedet med 31 pct. til landbrugskunderne.

DLFs plænesalg på hjemmemarkedet steg med imponerende 59 pct. på detailmarkedet og med 38 pct. til de professionelle plænegræskunder.

Pres på frøproduktion

De lave høstudbytter fra høst 2018 i Europa gav et yderligere fald i lagerbeholdningerne og var med til at holde en god hånd under priserne i markedet. Det er stadig yderst attraktivt at producere frø i Europa, selvom prisniveauet for korn efter den mængdemæssigt lave kornhøst i 2018 gav sig udslag i kraftigt stigende priser i en periode. Vi må konstatere, at kornpriserne er faldet tilbage på et lavt niveau, og det giver et pres på frøproduktionens størrelse, når frøafgrøderne giver et væsentligt større afkast pr. ha.

Ser vi på vores roe- og grøntsagsfrøaktiviteter, leverede de en omsætning lidt over niveauet fra året før. Vores opformeringsselskab for grøntsagsfrø, Jensen Seeds, var negativt påvirket på omsætningen med lave udbytter som følge af tørke til trods for et historisk højt udlægsareal. Vores kartoffelaktiviteter i Danespo og vores sukkerroe-forædlingsvirksomhed MariboHilleshög leverede en mindre omsætningsmæssig stigning i forhold til året før. MariboHilleshög har gennemført en strategiproces for at optimere og identificere nye markeder, hvor porteføljen af sorter har den fornødne styrke og markedsadgang.

Høståret 2018

Foråret var præget af en lidt sen vækststart, og der kom først god vækst i afgrøderne omkring 1. april. Den gode vækst fortsatte til midt i maj, som blev den solrigeste maj nogensinde målt. Maj blev en tør måned, og fra slutningen af maj fik vi faktisk ikke nedbør, indtil høsten var i hus. Det fremskyndede og afkortede blomstrings- og frøfyldningsperioden, og vi var meget bekymrede over, hvilken betydning det fik for årets frøhøst, der startede usædvanligt tidligt midt i juni under rigtigt gode forhold. Vækstsæsonen i 2018 vil blive husket som den tørreste i mands minde.

Samlet set endte høsten på 1.254 kg pr. ha som gennemsnit af græs og kløver. Dette svarer til et høstindeks på 89 i forhold til et femårsgennemsnit og betød, at frøhøsten blev omkring 10.000 ton mindre, end vi havde regnet med. Vi fik et høstindeks 95 i hvidkløver, 84 i alm. rajgræs, 101 i rødsvingel, 90 i strandsvingel og et høstindeks på bare 72 i engrapgræs. I forhold til hvede, byg, raps og roer klarede frøafgrøderne sig samlet fornuftigt.

Kvalitetsmæssigt fik vi en god, tør og lagerfast vare med en overordnet god spireevne.

” God sæson for det danske hjemmemarkedssalg, hvor kløver- og græsfrøsalget samlet set steg med 35 pct. i forhold til året før ”

Nyt forædlingscenter i Danespo

I januar kunne vi indvie Danespos nye forædlingsstation og det nye hovedkontor i Give. Vi sikrer hermed den fortsatte udvikling og forædling af nye kartoffelsorter til verdensmarkedet. Vi har med investeringen sikret helt nye forædlingsfaciliteter, så vi både kan lette og fremskynde udvælgelsen af nye sorter. Forædlingen sker i et samarbejde med universiteterne og de to hovedaktionærer, DLF Seeds og Florimond Desprez.

Flere spinatfrø i Jensen Seeds

Hos Jensen Seeds har vi øget renskapaciteten med en ny full-line renselinje med farve- og størrelsessorteringer for at imødekomme den stigende produktion, som kunderne får opformet hos Jensen Seeds. Vi har oplevet en fordobling af arealet med spinatfrø til frøproduktion i årene 2015 til 2019. De større mængder af frø har resulteret i en ny lagerhal på 2.000 m² indrettet med eksportkontor, pallereoler og eksportbaner.

fortsættes næste side ►

Investering i større kapacitet i Canada

DLF har otte produktionsafdelinger i Canada. En af dem er afdelingen i Nipawin i det nordøstlige Saskatchewan, hvor frøet behandles, pakkes og distribueres til kunder. Nipawin-afdelingen kunne i november 2018 fejre en lagerudvidelse, og nu råder afdelingen over godt 6.000 m², der indeholder administration, produktion og lager.

Strategiske tiltag

Med opkøbet af PGW Seeds indfrie vi vores strategiske mål i strategiplan 2020 om en mere markant tilstedeværelse på den sydlige halvkugle. Vi er gennem tre årtier lykkedes med at konsolidere markedet globalt, og dermed har vi sikret en værdifuld platform til afsætning af vores frø. Gennem denne strategi har vi fremtidssikret en attraktiv nicheproduktion i Danmark for vores frøavlere.

Vi er nu i fuld gang med at integrere PGW Seeds, så vi opnår de fordele, som købet var tiltænkt, nemlig at levere en globalt samlet og stærk distributionsplatform med et komplet produktsortiment inden for kløver og græs til foder, plænegræs, foderroefrø, foderkål og andre foderplanter.

På forsknings- og udviklingssiden har vi fået en kritisk masse, der muliggør et højt avanceret forsknings – og udviklingsnetværk, der kan udvikle nye produkter med det teknologiindhold, som kunderne i de forskellige regionale områder rundt om i verden efterspørger.

Græs og kløverfrø organiseret i fire forretningsenheder

Den globale tilstedeværelse med aktiviteter døgnet rundt har affødt en ny ledelses- og driftsmæssig struktur, der skal imødekomme den lokale konkurrence, vi møder på vores markeder. Inden for kløver og græs er vi nu organiseret i fire geografiske forretningsenheder:

- Europa inklusiv Rusland og Kina
- Nordamerika
- Sydamerika
- Oceanien

Disse fire forretningsenheder skal ledes lokalt for at sikre, at de er veldrevne og er godt rodfæstet i de markeder, som de hver især skal operere i. Vi vil bygge på de styrker, som vi nu har samlet, til at sikre koncernens organiske vækst og øge værditilvæksten i vores portefølje.

Vi har en stor opgave og et fokusområde i at få vores soliditet tilbage på et normalt niveau i løbet af nogle år.

”Vi vil bygge på de styrker, som vi nu har samlet, til at sikre koncernens organiske vækst og øge værditilvæksten i vores portefølje ”

Udnytte større ekspertise og teknologiindhold

På tværs af alle aktiviteter og geografi i forretningsområderne ligger forskning & udvikling og økonomi & it. Vores nye struktur giver mulighed for et globalt forsknings- og udviklingsnetværk, der faciliterer tværregional udveksling af knowhow og genetik. Opkøbet af PGW Seeds har tilført vores virksomhed yderligere ekspertise til at kunne levere førende produkter i foder- og plænegræssegmentet. Vi forventer, at vores samlede R&D-plattform vil resultere i et øget teknologiindhold i vores produkter inden for alle forretningsområder.

Den nye struktur muliggør en standardisering af økonomifunktionerne på tværs af forretningsområderne, der understøtter et strømlinet rapporteringssværktøj, som sikrer både styringen og optimeringen af vores forretningsenheder. Vidensdeling på tværs af organisationen vil til stadighed være nøglen til at forblive på forkant og fastholde vores konkurrencemæssige fordel i markedet.

Ny strategiplan 2020-24

Som følge af at vi fik indfriet vores strategiplan et år før udløb med købet af PGW Seeds, er vi nu gået i gang med vores nye strategiplan 2020-24. Vi har en stor opgave i at få købet af PGW Seeds til at spille sammen med det gamle DLF, men også at få mere værdi ud af vores produkter. Vi har stadig ambitioner om at udvikle og forfine forretningen, og vi ser gode muligheder i at spille ind i den globale klimaagenda.

Proof of Concept af genomisk selektion i planteforædlingen

DLFs forsknings- og udviklingsteam opnåede i 2018 sin første Proof of Concept af genomisk selektion. 15 nye sorter, der alene var udvalgt efter deres genomiske profiler, blev afprøvet i praktiske forsøg i England og Danmark. Ifølge de genomiske profiler skulle 12 sorter ligge i toppen af afprøvningen og tre i bunden. Resultaterne fra de praktiske afprøvninger bekræftede dette, og de bedste sorter toppede forsøgene i begge lande. Resultatet viser, at genomisk selektion både er et stærkt værktøj til at drive og forbedre forædlingsfremskridt og til at forudsige sorternes præstation i flere lande. Vi kan således konkludere, at investeringerne i genomisk selektion her tre år efter integrationen i vores forædlingsprogram har båret frugt.

Højere fordøjelse giver bedre foderudnyttelse

Vores planteforædlere har i en årrække arbejdet med at udvikle kvalitetssorter af fodergræs med høj fordøjelighed af plantefibrenes cellevægge. Det betyder, at køerne kan trække mere energi ud af græsset til kød- og mælkeproduktion og dermed udnytte foderet mere effektivt. De sorter, som har en fordøjelighed, som ligger langt over gennemsnittet, klassificerer vi med kvalitetsstempelen, "DLF Fiber Energy". Vi kan nu tilbyde en palet af disse topkvalitetssorter i alm. og hybridrajsgræs samt i strandsvingel til kød- og mælkeproducenterne. En større fiberfordøjelighed nedsætter også køernes udledning af metan.

Græs har klimapotentiale

Rajsvingel er et eksempel på et græs med et betydeligt potentiale i forhold til at løse klimamålene. Vores planteforædlere har udviklet rajsvingel, også kendt som festulolium, som kombinerer svinglernes høje produktivitet og klimarobuste egenskaber med rajgræssernes gode foderegenskaber. Rajsvingel har vist sig som noget nær ideel til at tilpasse sig varierende klimaudfordringer. Som en flerårig afgrøde er græs god til at binde luftens CO₂, som dels høstes over jorden i form af biomasse, og dels lagres nede i jorden som organisk materiale. Ved hjælp af en passende mængde gødning kan nogle græsser, såsom rajsvingel, levere op til 25 tons tørstof pr. hektar. Græs og kløvergræs producerer også store mængder protein, og den egenskab udforskes nu af DLF og danske universiteter som et lokalt produceret alternativ til importeret sojabaseret protein til enmavede husdyr som grise og kyllinger. Pilotundersøgelser indikerer indtil videre, at den ekstraerbare mængde protein pr. hektar er høj og af god kvalitet.

Friskt græs kan omdannes til græspulp og proteinpulver

fortsættes næste side ►

Lucerne – nye muligheder som proteinplante

Nye initiativer ledet af DLF vil undersøge muligheden for lucerne som en ny grøn proteinafgrøde til svine- og kyllingeavl. Projektet, kaldet AlfaMaxBioraf, kører over tre år og vil vise, om lucerneprotein kan blive en lønsom produktion i industriel skala. Den danske lucerneproduktion toppede midt i halvfemserne med et udlæg på omkring 12.000 ha. Siden er det gået nedad, og i 2017 var udlægget ifølge Danmarks Statistik på under 2.000 ha. Som grovfoder har den måttet kæmpe mod rød- og hvidkløver, der har været de fleste landmænds foretrukne bælgeplantearter, da disse yder godt i blandinger med græs på de fleste jordtyper.

Lucerne trives bedst på de bedre jordtyper og har det godt med varme og forholdsvis tørre forhold, hvor den er mere udbyttesikker end kløvergræs.

Godt repræsenteret på sportsplænerne

Ser vi på det professionelle segment, har vi igen været med, hvor det sker. Vi har i den forgangne sæson igen leveret græsfrø til topfodboldfinaler: UEFA Champions Leaguefinalen i Madrid, hvor Tottenham mødte Liverpool, UEFA Europa Leaguefinalen i Baku, Aserbajdsjan, hvor Chelsea mødte Arsenal, og ikke mindst fodbold VM-slutrunden for kvinder i Frankrig. Vores nye 4turf® sorter er en succeshistorie i DLF, og 4turf® er på få år gået til at være et af de mest efterspurgte produkter på markedet. Vores frøproduktion af disse plænetyper af tetraploid alm. rajgræs er gået fra nul til 5.000 tons på få år. De populære sorter har en bemærkelsesværdig vinteroverlevelse – og også en bedre tørketolerance. Vores planteforældre har nu udviklet en ny trendsætter for tørketolerance, 4turf®-sorten Tetradry, der næsten når niveauet for strandsvingel, som allerede er anerkendt for sin stærke tørke- og varmetolerance. Vi observerer i dag tørkesituationer i flere områder, der ikke traditionelt har været præget af vandmangel.

4turf®
by DLF

Roeforædlingen sikrer markedsadgang

MariboHilleshög har registreret nye sorter på både det store franske og tyske marked i år, og i Polen er der også fremgang på sortssiden med tre nye registreringer.

MariboHilleshög har endvidere formået at fortsætte den positive udvikling i den stærke sortsportefølge på markederne i Kina, Rusland, Iran, Egypten og Marokko, og sukkerroefrøvirksomheden er også trådt ind på sukkerroemarkedet i Indien og Kasakhstan, der repræsenterer nye, voksende markeder.

”Vores nye 4turf® sorter er en succeshistorie i DLF, og 4turf® er på få år gået til at være et af de mest efterspurgte produkter på markedet ”

Vores samarbejdspartnere

Vi har et fortrinligt samarbejde med frøbranchens parter i Brancheudvalget for Frø. Det er her, vi koordinerer branchens arbejder vedrørende faglige og politiske emner.

En stor velkomst til Troels Prior Larsen som formand for Frøsektionen i Landbrug & Fødevarer. Du har fået en rigtig god start, og vi glæder os til et godt samarbejde med dig fremover.

Tak til dig, Thor, for samarbejdet i din nye rolle som Viceformand i Landbrug & Fødevarer, hvor du nu har en bred kontaktflade til landbrugets udfordringer. Vi mærker tydeligt, at du ikke har glemt frøet, og at det er med dig i arbejdet herhjemme og i Bruxelles.

Tak også til SEGES og de lokale rådgivningscentre for et rigtig godt samarbejde, især omkring den faglige sparring i frøavl og græs til grovfoder. Tak til dig, Barthold, for en stor indsats for at

holde vores pesticider tilgængelige via "minor-use"-registreringer og styring af frøavlsforsøgene. Branchen har også i mange år haft et rigtig godt samarbejde med de danske myndigheder i mange sammenhænge. Specielt tænkes her på vores gode samarbejde med Landbrugsstyrelsen i Udvalget for Plantesorter og Udsæd og i Tystofte-Fonden.

Sidst men ikke mindst en tak til universiteterne i Danmark, som vi har et godt forskningssamarbejde med. En særlig tak til Aarhus Universitet, Flakkebjerg ved dig, Birte, for en stor og utrættelig indsats for frøpakkerne i Forskningsprogram Frøavl.

Forventninger til det kommende år

Vi har med høst 2019 fået fyldt de huller op på lageret, der opstod som følge af den mængdemæssigt lave høst i 2018, så salgsmæssigt begynder vi året med et lager i god balance. Vi forventer en fornuftig afsætning af vores produkter som følge af den efterspørgsel, der er på det globale marked og sætter igen vores lid til, at vores dygtige salgsfolk får afsat de mængder, vi har budgetteret med. Vi forventer et fornuftigt prisniveau i markedet i Europa, hvis dollaren holder sit niveau. Vi budgetterer som altid realistisk.

Afrunding

At vores virksomhed igen kan slutte året med et historisk højt resultat, vidner om en stærk og dedikeret driftsindsats i hele virksomheden. Vi har med et lager i balance skabt et godt afsæt for den kommende sæson. Vi har leveret konkurrencedygtige priser for frøet til vores medlemmer og konsolideret selskabet. Vi har i regnskabsåret fået PGW Seeds med i vores koncern og derigennem styrket vores økonomiske fundament. Vi står i dag som den ubestridt største spiller inden for nichen græs- og kløverfrø med en produktportefølje, der spiller i klimaets retning. Det er et udgangspunkt, vi skal og vil udnytte som en del af løsningen for den grønne omstilling.

Da vi i starten af august 2018 underskrev købet af PGW Seeds, tog vi et kvantespring for DLF. Vi har nu ledelsesstrukturen og organisationen på plads og ser frem til at indfri forventningerne de kommende år. Købet sikrer også et DLF i udvikling, der gennem forskning og innovation sikrer attraktive og konkurrencedygtige produkter til vores kunder globalt, og samtidig sikrer Danmark som en stærk og konkurrencedygtig frønation.

Derfor vil jeg gerne rette en stor tak til DLFs 2000 medarbejdere for en engageret og stærk indsats igen i år. Tak til DLFs dygtige avlere, som sikrer råvaregrundlaget. Tak for et godt samarbejde. Tak til alle jer delegerede – tak for opbakningen og samarbejdet. Vi ser frem til, at vi sammen med jer skal sætte retningen for DLFs videre udvikling. På vegne af bestyrelsen vil vi gerne sige tak til direktionen med dig i spidsen, Truels. Tak for et godt og udbytterigt samarbejde i bestyrelseslokalet. Tak for en ihærdig indsats, hvor I sammen med vores globale ledere endnu en gang har skabt et historisk godt resultat.

En særlig tak til ledelsen og alle involverede nøglemedarbejdere og ikke mindst til Lars Johansen, direktør for strategi og forretningsudvikling, som har ydet en ekstraordinær indsats i klargøringen til overtagelsen og efterfølgende implementeringen og integrationen af PGW Seeds.

Til sidst vil jeg gerne udtrykke en stor tak til bestyrelsen for et godt og loyalt samarbejde i det forgangne år. 🍀